

Po co wojny są na świecie. Sztuka współczesnych outsiderów

Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie

19 lutego – 1 maja 2016

Otwarcie: 19 lutego 2016, godz. 19.00

Artyści: Damian Czeladka, Stanisław Garbaczuk, Władysław Grygny, Marian Henel, Konrad Kwasek, Mikołaj Ławniczak, Tomasz Machciński, Władysław Matłęga, Justyna Matysiak, Iwona Mysera, Radosław Perlak, Daniel Stachowski, Maria Wnęk

Kuratorki: Katarzyna Karwańska, Zofia Płoska

Wystawa „Po co wojny są na świecie” to prezentacja twórczości czternastu artystów-outsiderów zmagających się w swojej sztuce z palącymi pytaniami współczesności.

Kim są outsiderzy? To osoby działające poza obiegiem sztuki współczesnej – nieposiadające wykształcenia artystycznego, niezwiązane zawodowo z instytucjami, rynkiem i konwencjami „świata sztuki”. Postawa tych artystów wyróżnia ich także w szerszym krajobrazie tak zwanej sztuki nieprofesjonalnej w Polsce, w którym tworzenie jako wyraz sprzeciwu i niezgody stanowi raczej wyjątek niż regułę. To wreszcie outsiderzy w klasycznym sensie tego słowa – indywidualiści, postrzegani często jako „inni” (czasem z powodu niekonwencjonalnego sposobu życia, czasem niepełnosprawności i choroby), niekiedy wręcz żyjący na społecznym marginesie (bezdumni czy izolowani w zakładzie karnym). Prezentowanych twórców łączy więc przede wszystkim ich odrębność i niezależność artystycznych koncepcji. To silne artystyczne osobowości, dla których sztuka stanowi egzystencjalną konieczność.

Na wystawie znajdują się bezpośrednie komentarze polityczne i społeczne, dzieła odnoszące się do sytuacji bytowej i egzystencjalnej, a także bardziej intymne głosy, nawiązujące do kwestii tożsamości i miłości. Wątkiem spajającym twórczość wielu artystów jest fakt, że to obraz świata przekazywany przez media jest dla nich głównym punktem odniesienia, wiele jest też prac będących wyrazem fascynacji popkulturą. Pojawiają się również dzieła enigmatyczne, których autorzy tworzą własny kod, by opisać świat.

Kontestacyjne praktyki wśród outsiderów prowokują do refleksji nad tym, czym jest dziś krytyczność, zarówno sztuki, jak i instytucji. Z jednej strony postawy krytyczne w sztuce

współczesnej są dziś mniej istotne niż miało to miejsce w latach 90., z drugiej zaś samo muzeum staje przed pytaniem, na ile pozostaje otwartą, demokratyczną przestrzenią sporu. Wystawa daje wgląd nie tylko w artystyczne strategie i punkt widzenia osób z innych grup społecznych niż absolwenci akademii, ale pokazuje też, jak wielką emancypacyjną rolę może odgrywać twórczość.

W języku polskim utrwaliło się określenie twórczości samouków jako „sztuki zwanej naiwną” (Aleksander Jackowski) czy szerzej, „sztuki naiwnej w nienaiwnym społeczeństwie” (Ksawery Piwocki). W obliczu poważnych kryzysów współczesności, odrębne, krytyczne głosy outsiderów wybrzmiewają dziś raczej jako nienaiwne – w naiwnym, zaawansowanym technologicznie, ale bynajmniej nie mądrzejszym świecie.

Miejsce

Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie
ul. Emilii Plater 51
00-125 Warszawa
www.artmuseum.pl

Godziny otwarcia

wtorek–niedziela 12–20
wstęp wolny

Katalog wystawy

<http://outsiders.artmuseum.pl/>

Kontakt dla mediów

prasa@artmuseum.pl